

Kennsluáætlun #5

Nafn: Kristian Guttusen	
Hópur: 9. bekkur	strákar: stelpur:
Dagsetning: Mannkostamenntun/ljóð #5	Lengd kennslustundar: 1x 80 mín
Markmið: Að nemendur öðlist færni í að beita tilteknum verkfærum við ljóðagerð. Jafnframt að nemendur tileinki sér aðferð heimspekilegrar samræðu til að rannsaka spurningar sem vekja áhuga nemenda og ákveðið er að taka fyrir.	Kennslugögn: Glærur ritlist_vinnustofa_nr1_9iii2018.pptx
Staða nemenda: Nemendur hafa tekið þátt í tveimur tímum í heimspekilegri samræðu og tveimur tímum í ljóðalestri og samræðu um ljóð og dygðir.	
Efni kennslustundar (og rök): a) Ritlistaræfingar	
Nálgun (og rök): Skapandi og gagnrýnin hugsun verður best þjálfuð í samræðufélagi jafningja sem skuldbinda sig til að rannsaka sameiginlega þær spurningar sem þeir hafa áhuga á að leita svara við. Það er spennandi og fjölbreytt verkefni að skapa og þróa samræðufélag nemenda í leik-, grunn- eða framhaldsskóla. Robert Fisher Ph.D. hefur lýst þróun samræðufélags með samanburði á hegðunarmynstrum sem einkenna hóp sem er að hefja störf sem samræðufélag og hópi sem orðinn er þróað samræðufélag. Greiningu hans má skoða hér (Brynhildur Sigurðardóttir, 2013). Þegar nemendur læra að semja texta (og uppgötva árangurinn) út frá nákvæmum fyrirmælum, læra þeir að virkja eigin sköpunarkraft. Stutt verkefni með beinum fyrirmælum hafa gríðarleg áhrif á þessa virkni hvort heldur sem nemandinn hefur áður prófað að yrkja ljóð eða ekki.	
Hvað gerir kennarinn? Kennarinn leggur fyrir ritlistaræfingar. Nemendur vinna stuttar tímaæfingar og eru hvattir til að lesa upp afraksturinn. Kennarinn gegnir bæði hefbundnu stjórnunarhlutverki, en reynir eftir fremsta megni að ýta undir þátttöku nemenda, þannig að þeir haldi sjálfir umræðunni gangandi og	Hvað gera nemendur? Þú velur hvað hentar þér og hópnum: sitja á gólfi, sitja á stólum, sitja við borð eða önnur uppsetning sem þér dettur í hug. Þegar nemendur hafa komið sér fyrir leggur þú æfingarnar ein af annarri fyrir nemendur. Nemendur glíma við æfingarnar og skiptast á

hafi líka visst svigrúm til að stýra stefnu hennar.

Við upphaf samræðu er gott að kennari minni nemendur á helstu samræðureglur sem hópurinn hefur sett sér, sjá til dæmis kennsluseðilinn [Samræðureglur](#).

Vinnuferlið sem við mælum með í þessu verkefni er ákveðin grunnuppskrift að heimspekilegri samræðu. Slíkri vinnu er nánar lýst á kennsluseðlinum [Grunnuppskrift að heimspekilegri samræðu](#). Hér til hliðar er ferlið í hnotskurn.

Þegar þú stjórnar samræðunni er gott að hafa eftirfarandi atriði í huga:

- Það eru nemendur sem eiga að tala saman, þú bendir þeim á hvernig þeir gera það með góðu móti.
- Hlustun er grundvallarskilyrði til að samræða geti átt sér stað. Þú minnir nemendur á það t.d. með því að segja: „heyðir þú hvað ... sagði?“ eða „getur einhver sagt hópnum um hvað við erum núna að tala?“
- Það er gæðamerki á heimspekilegri samræðu að farið sé á dýptina frekar en að nefnd séu ótal dæmi um sama hlutinn. Á meðan nemendur bæta við rökum, sjónarhornum og dæmum sem bregða nýju ljósi á efnið þá er samræðan á réttri leið. Ef nemendur fara að hoppa úr einu í annað eða endurtaka það sem aðrir hafa þegar sagt þá er samræðan að hjakka í sama farinu og líklegt að þátttakendum fari fljótlega að leiðast.
- Mundu að taka tíma í lok kennslustundarinnar og láta nemendur draga saman það sem þeir hafa heyrt og lært af samræðunni. Þetta má gera á ýmsan hátt, t.d. með því að láta alla skrifa í vinnubók hvernig þeir vilji svara upphaflegu spurningunni eða með því að fara hringinn og láta alla segja hvað þeir vilja spyrja næst.

að lesa afraksturinn upphátt. Gott er að leyfa sem flestum að láta ljós sitt skína.

Kallaðu eftir spurningum frá nemendum og skrifaðu þær á töflu þannig að allir sjái þær. Skráðu nafn spyrjandans aftan við spurninguna svo hægt sé að biðja hann um útskýringar eða tengingar seinna í vinnuferlinu.

Þegar nemendur hafa ekki fleiri spurningar eða taflan er orðin full þá velja nemendur eina spurningu (eða flokk líkra spurninga) til að hefja samræðuna.

Fljótlegt er að greiða atkvæði og ef hópurinn er nýbyrjaður að vinna saman getur borgað sig að hafa atkvæðagreiðsluna „leynilega“. Þá er gott að númera allar spurningarnar á töflunni og láta hvern nemanda skrifa númer þeirrar spurningar sem hann velur á miða. Miðunum er safnað saman af kennara eða nemanda, atkvæði talin og svo hefst samræða um þá spurningu sem fær flest atkvæði.

Sjá glærur